KUOPIO

Karttulan Kissakuusenkoulun kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma

30.9.2026

Kuopion perusopetus

KUOPIO

KUOPIO

Sisällys

1 Tarkoitus ja soveltaminen 4
2 Lainsäädäntö 5
3 Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet 5
4 Suhde järjestyssääntöihin 6
5 Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien käytön periaatteet 6
6 Kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttäminen eri tilanteissa 7
6.1 Kotitehtävät ja työvälineet 7
6.2 Myöhästyminen 7
6.3 Vilppi 8
6.4 Luvattomat poissaolot 8
6.5 Puhelimet ja muut mobiililaitteet 8
6.6 Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut 9
6.7 Oleskelu ja liikkuminen 10
6.8 Oppitunnin häiritseminen 10
6.9 Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen 10
6.10 Päihteet 11
6.11 Vaaralliset esineet ja aineet 11
6.12 Väkivalta ja kiusaaminen 12
7 Menettelytavat 13
8 Suunnitelmasta tiedottaminen ja yhteistyö 17
9 Seuranta 17
Liite 1. Menettelytavat 17

Päivitetty 27.8.2026

KUOPIO

1 Tarkoitus ja soveltaminen

Tämän suunnitelman tavoitteena on turvata koulun työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen sekä koulun ja koulumatkojen turvallisuus.

Tavoitteena on lisäksi varmistaa opetuksen toimintaperiaatteiden yhdenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden käyttämisessä sekä sitouttaa eri osapuolet sovittuihin toimintatapoihin.

Kasvatuksellisia toimia, kurinpidollisia keinoja sekä turvaamistoimenpiteitä käytettäessä on noudatettava hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.

Samanlaisista teoista tulee lähtökohtaisesti tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että aina tehdään tapauskohtaista harkintaa ja otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso. Tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioida seuraamusta määrättäessä.

Määrättävän kasvatuksellisen ja kurinpidollisen toimen sekä turvaamistoimenpiteen tulee olla oikeassa suhteessa oppilaan tekoon.

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä voidaan käyttää, kun oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti eikä niitä saa käyttää esimerkiksi kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.

Tämä suunnitelma on voimassa ajan, jonka oppilas osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen tai muuhun toimintaan. Suunnitelmaa sovelletaan näin ollen koulussa tai osallistuttaessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella kuten esimerkiksi luokkaretkillä ja leirikouluissa.

Tämä suunnitelma on laadittu Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

KUOPIO

2 Lainsäädäntö

Kasvatuksellisista ja kurinpidollisista toimista, turvaamistoimista sekä suunnitelmasta säädetään perusopetuslain 29 ja 35 a - 36 i §:ssä.

Perusopetuslain 29 § velvoittaa opetuksen järjestäjää laatimaan ja ohjeistamaan suunnitelman kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Perusopetuslain mukaan

Kasvatuksellisia toimia ovat
- kasvatuskeskustelu
- siivousvelvoite.

Kurinpitokeinoja ovat
- kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä
- jälki-istunto
- kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen.

Turvaamistoimenpiteitä ovat
- oppilaan määrääminen poistumaan luokasta ja tilasta poistaminen
- opetukseen osallistumisen epääminen
- esineiden ja aineiden haltuunotto
- tavaroiden tarkastaminen.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien tarkoituksena on epätoivottuun käyttäytymiseen puuttuminen ja sen päättyminen. Tietoisuus seuraamuksista myös osaltaan ennaltaehkäisee epätoivottua käyttäytymistä.

Turvaamistoimenpiteillä varmistetaan oppilaiden turvallisuus ja opetuksen esteetön sujuminen. Turvaamistoimenpiteet eivät ole kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia ja niitä voidaan käyttää yhdessä tai erillään muista seuraamuksista.

3 Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaalla on oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.

Oppilaalla on oikeus opetukseen.

Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.

Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon.

Oppilaalla on velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

KUOPIO

4 Suhde järjestyssääntöihin

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia käytettäessä tulee huomioida koulun järjestyssäännöt.

Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla voidaan puuttua kouluajalla ja koulun toiminnassa tapahtuneeseen opetuksen häiritsemiseen ja koulun järjestyksen rikkomiseen tai vilpilliseen käyttäytymiseen. Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla ei voida puuttua oppilaan vapaa-aikaan kuten koulumatkalla sattuneisiin tapahtumiin.

Järjestyssäännöissä mainittujen suositusten vastaisesta käyttäytymisestä ei voida määrätä kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia, vaan vain ehdottomien määräysten rikkomisesta voi seurata kasvatuksellinen tai kurinpidollinen toimi. Suositusten noudattamatta jättämisestä voidaan keskustella oppilaan kanssa ja olla tarvittaessa yhteydessä huoltajaan.

5 Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien käytön periaatteet

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien määräämisessä koulussa noudatetaan seuraavia periaatteista:

- Oppilaiden käyttäytymiseen puututaan aina ensivaiheessa pedagogisin keinoin esimerkiksi siten, että opettaja tai rehtori keskustelee oppilaan kanssa hyvästä käyttäytymisestä.

- Kasvatuksellisina ja kurinpidollisina toimina sekä turvaamistoimenpiteinä käytetään vain perusopetuslaissa mainittuja keinoja, eikä koulu voi määrätä lakiin perustumattomia kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia. Kaikki perusopetuslain mukaiset kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet sekä turvaamistoimenpiteet ovat lähtökohtaisesti käytettävissä tekijästä tai teosta tai laiminlyönnistä riippumatta.

- Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden käyttöä harkitaan aina tapauskohtaisesti ja arvioidaan, milloin niiden käyttö on pedagogisesti tai turvallisuuden näkökulmasta perusteltua.

- Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia ja turvaamistoimenpiteitä harkittaessa huomioidaan oppilaan ikä ja kehitystaso.

- Jälki-istunnon, kirjallisen varoituksen tai määräaikaisen erottamisen määräämistä alkuopetuksen oppilaalle harkitaan tarkoin. Pedagogiset keinot tai kasvatuskeskustelu ovat monessa tilanteessa toimivampi tapa puuttua oppilaan epäasialliseen tai epätoivottuun käyttäytymiseen.

- Oppilaita kohdellaan hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita noudattaen yhdenvertaisesti ja kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä käytettäessä samanlaisista teoista määrätään lähtökohtaisesti sama seuraamus.

- Sääntöjen rikkomiseen johtaneet tapahtumat ja niiden taustat selvitetään perusteellisesti. Joskus yksittäisen oppilaan tekojen taustalta voi paljastua esimerkiksi pidempiä tapahtumaketjuja tai ristiriitatilanteita, joihin voi liittyä useampia asianosaisia tai avun ja tuen tarvetta.

- Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä määrättäessä oppilaan kanssa käydään läpi seuraamuksen määräämiseen johtaneet tapahtumat ja oppilaalle varataan aito mahdollisuus esittää näkemyksensä tapahtuneesta ja määrätystä seuraamuksesta.

- Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää ja heihin ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä. Huoltajia tiedotetaan rikkomuksesta tai laiminlyönnistä, heille varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun ja heitä kuullaan ennen kirjallisesta varoituksesta tai määräaikaisesta erottamisesta päättämistä.

6 Kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttäminen eri tilanteissa

Seuraamusten ja turvaamistoimenpiteiden käyttämisessä huomioidaan aina tapauskohtainen harkinta.

6.1 Kotitehtävät ja työvälineet

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun.
- Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen.
- Jos oppilas jättää toistuvasti kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin, oppilaalle voidaan määrätä kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin 4 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu (yläkoulussa oppiainekohtaisesti, alakoulussa luokanopettajan seurannan mukaisesti).
- toistamiseen 4 kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto (yläkoulussa oppiainekohtaisesti, alakoulussa luokanopettajan seurannan mukaisesti).
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

6.2 Myöhästyminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

KUOPIO

- Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjestystä.
- Jos oppilas myöhästyy toistuvasti, oppilaalle voidaan määrätä kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Jos oppilas myöhästyy 4 kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu (yläkoulussa oppiainekohtaisesti, alakoulussa luokanopettajan seurannan mukaisesti)
- Jos oppilas myöhästyy 4 kertaa lisää, oppilaalle määrätään jälki-istunto (yläkoulussa oppiainekohtaisesti, alakoulussa luokanopettajan seurannan mukaisesti).
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

Kouluun kiinnittyminen ja poissaoloihin puuttuminen | Opetushallitus

6.3 Vilppi

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä lunttaamista tai muuta vilppiä.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä, oppilaalle määrätään jälki-istunto ja koesuoritus hylätään (arvosana 4).
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

6.4 Luvattomat poissaolot

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä luvaton poissaolo johtuu.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

Kouluun kiinnittyminen ja poissaoloihin puuttuminen | Opetushallitus

6.5 Puhelimet ja muut mobiililaitteet

- **Karttulan Kissakuusenkoulun järjestyssäännöt liittyen puhelimen ja mobiililaitteiden käyttöön:**
  - Pidän puhelimen repussa/laukussa oppituntien ajan.
  - Noudatan koulun sisätiloissa opetushenkilöstön ohjeita puhelimen ja mobiililaitteiden käytöstä.
  - Koulussamme ei käytetä puhelinta tai mobiililaitteita välitunneilla.
  - Noudatan lakia ja koulun aikuisten ohjeita mobiililaitteiden käytössä koulupäivän aikana (puhelin, älykello, korvakuuloke, langaton kaiutin, ym. vastaavat).

KUOPIO

- Puhelinta tai muuta laitetta ei saa käyttää toisen henkilön kuvaamiseen tai videoimiseen välitunnilla tai muuna opetuksettomana aikana ilman opettajan ja kuvattavan lupaa.

- Jos oppilas oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan laitteen pois.
- Jos oppilas ei laita laitetta pois, opettaja pyytää oppilasta antamaan laitteen opettajalle.
- Jos tämäkään pyytäminen ei tehoa, opettaja voi ottaa laitteen oppilaalta ja tarvittaessa käyttää voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.
- Oppilas, joka kieltäytyy laittamasta pois puhelinta tai muuta mobiililaitetta tai luovuttamasta sitä opettajalla, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä laite luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty laite luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä.
- Jos oppilas käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla, oppilaalle voidaan määrätä kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Jos oppilas käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta järjestyssääntöjen vastaisesti kerran, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.
- Jos oppilas käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti toisen kerran, oppilaalle määrätään jälki-istunto.
    - Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

    - Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut

- Jos oppilas nauttii järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla sellaisia tuotteita, joiden nauttiminen oppitunnilla on koulun järjestyssääntöjen mukaan kiellettyä, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan ne pois.
- Jos oppilas ei tottele, opettaja pyytää oppilasta antamaan järjestyssäännöissä kielletyn tuotteen opettajalle.
- Jos tämäkään pyytäminen ei tehoa ja oppilas häiritsee opetusta, opettaja voi ottaa järjestyssäännöissä kielletyn tuotteen oppilaalta ja tarvittaessa käyttää voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.
- Oppilas, joka kieltäytyy laittamasta kielletyn tuotteen pois tai luovuttamasta sitä opettajalle, voidaan oppilas määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Oppilaalta haltuun otettu kielletty aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä.
- Jos oppilas toistuvasti nauttii järjestyssäännöissä kiellettyjä tuotteita, oppilaalle voidaan määrätä kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

KUOPIO

6.6 Oleskelu ja liikkuminen

- Jos oppilas poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulualueelta koulupäivän aikana ilman opettajan tai muun koulun aikuisen lupaa, määrätään jälki-istunto.
- Opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas toistuvasti poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti koulun alueelta, oppilaalle määrätään jälki-istunto ja kasvatuskeskustelu, jossa mukana oppilashuolto ja huoltaja.
- Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

6.7 Oppitunnin häiritseminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas häiritsee toistuvasti oppituntia, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu ja yhteys huoltajaan. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.
- Opetusta häiritsevä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.

6.8 Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa.
- Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, oppilas määrätään puhdistamaan tai järjestämään sotkemansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila.
- Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja huoltajalle ilmoitetaan omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.

- Jos oppilas on tahallaan rikkonut, vahingoittanut tai sotkenut omaisuutta, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.
- Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
- Tarvittaessa opetuksen järjestäjä ja huoltaja sopivat vahingonkorvauksesta. Opetuksen järjestäjä voi nostaa vahingonkorvauskanteen tuomioistuimessa.
- Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toisen oppilaan omaisuudelle, koulu voi ohjata huoltajat sopimaan keskenään vahingonkorvauksesta.

Vahingonkorvausvelvollisuus varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa alle 18-vuotiaita koskien | Opetushallitus

6.9 Päihteet

- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tupakkatuotteet, nikotiinituotteet, vape, alkoholi ja huumeet haltuun oppilaalta.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus huumeiden ja alkoholin haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Jos tupakkatuotteita, nikotiinituotteista tai vapea käytettään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa alkoholin ja huumeiden haltuun ottamiseksi, jos hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy luovuttamasta niitä tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.
- Jos oppilaan hallussa on huumeita tai muutoin vakavissa tilanteissa, tehdään tästä ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun.
- Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape, alkoholia tai huumeita.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilaan hallussa on kouluaikana alkoholia, tupakkatuotteita, nikotiinituotteita tai vape, tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen voi tulla harkittavaksi.
- Jos oppilaan hallussa on kouluaikana huumeita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu, jälki-istunto tai kirjallinen varoitus. Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

6.10 Vaaralliset esineet ja aineet

- Akuuteissa tilanteissa, jos oppilas uhkaa teräaseella tai muulla vaarallisella esineellä tai aineella tai muutoin vakavissa tilanteissa, ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.

- Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa teräase, kuten puukko tai muun vaarallinen esine tai aine haltuun oppilaalta.
- Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä tai ottamalla pois vaarallinen esine tai aine, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.
- Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa, teräaseen, kuten puukon tai muun vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.
- Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy teräase kuten puukko tai muita vaarallisia esineitä tai aineita.
- Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Jos oppilas tuo kouluun teräaseen, kuten puukon, tai muun vaarallisen esineen tai aineen, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Vakavassa yksittäisessä tilanteessa tai toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.
- Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

Kielletyt ja vaaralliset esineet ja aineet kasvatuksessa ja koulutuksessa | Opetushallitus
Oppilaan fyysinen rajoittaminen perusopetuksessa | Opetushallitus

6.11 Väkivalta ja kiusaaminen

- Akuuteissa väkivaltatilanteissa ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.
- Väkivaltaisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.
- Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjel una tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.
- Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan

osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

- Opettaja keskustelee oppilaan kanssa kiusaamisesta ja väkivallasta ja selvittää tapahtunutta.
- Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan.
- Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.
- Väkivallasta, kuten lyömisestä, potkimisesta, tönimisestä tai nimittelystä ja kiusaamisesta, määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.
- Vakavasta yksittäisestä teosta tai toistuvista teoista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, oppilaalle määrätään kirjallinen varoitus.
- Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpidollisista toimista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpidollinen toimi.

Oppilaan fyysinen rajoittaminen perusopetuksessa | Opetushallitus

7 Menettelytavat

Menettelytavat määrättäessä kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä (liite 1):

1 Kasvatuskeskustelu (perusopetuslaki 35 a §)

- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Kasvatuskeskustelun määrää opettaja tai rehtori.
- Huoltajalle varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun.
- Kasvatuskeskustelusta ilmoitetaan huoltajalle.
- Kasvatuskeskustelu kirjataan.

2 Siivousvelvoite (perusopetuslaki 35 § 4 mom.)

- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Siivousvelvoitteen päättää opettaja tai rehtori.
- Oppilas voidaan kasvatuksellisista syistä määrätä enintään kahdeksi tunniksi valvonnan alaisena puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä ei saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi. Tekijän on oltava varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.
- Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.
- Jos oppilaalle määrätään siivousvelvoite ja tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan huoltajalle.

KUOPIO

3 Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä (perusopetuslaki 36 § 1 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Kotitehtävien tekemisestä työpäivän jälkeen päättää opettaja tai rehtori.
- Oppilas voidaan määrätä suorittamaan tehtäviään enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena.
- Kotitehtävien teettämisestä työpäivän jälkeen ilmoitetaan huoltajalle.
- Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä kirjataan.

4 Jälki-istunto (perusopetuslaki 36 § 2 mom. ja 3 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

- Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.
- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Jälki-istunnon määrää opettaja tai rehtori.
- Oppilas voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi valvonnan alaisena.
- Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.
- Oppilas ei voi jälki-istunnon suorittamisen seurauksena jäädä pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.
- Jälki-istunnosta ilmoitetaan huoltajalle.
- Jälki-istunto kirjataan.
- Jälki-istunnot järjestetään pääsääntöisesti keskiviikkoisin kello 8-9.

5 Kirjallinen varoitus (perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a § 1 mom. ja 7 mom., 36 h §)

- Ennen kirjallisen varoituksen antamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.
- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Ennen kirjallisesta varoituksesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi.
- Kirjallisesta varoituksesta päättää rehtori.
- Kirjallisesta varoituksesta annetaan päätös.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.

6 Määräaikainen erottaminen (perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a §, 36 h §)

- Ennen oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.
- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.

KUOPIO

- Ennen määräaikaisesta erottamisesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi.
- Määräaikaisesta erottamisesta päättää sivistyslautakunta.
- Määräaikaisesta erottamisesta annetaan päätös.
- Määräajaksi erotetun oppilaan opetus järjestetään siten, että tämä ei jää opinnoissaan jälkeen. Oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.

7 Oppilaan määrääminen poistumaan (perusopetuslaki 36 b §, 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

- Oppilaan määrää poistumaan opettaja tai rehtori.
- Oppilaalle järjestetään tämän ikä ja kehitystaso huomioon ottaen riittävä valvonta.
- Oppilaan määräämisestä poistumaan ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.
- Oppilaan määrääminen poistumaan kirjataan.

Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta (perusopetuslaki 36 b §, 36 h §)

- Oppilaan voi poistaa luokasta tai tilasta opettaja tai rehtori.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.
- Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa luokasta tai tilasta poistamisen jälkeen.
- Oppilaan poistamisesta luokasta tai tilasta ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.
- Luokasta tai tilasta poistaminen kirjataan.

8 Opetukseen osallistumisen epääminen (perusopetuslaki 36 c §, 36 a 1 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

- Opetuksen epäämisestä päättää rehtori tilanteessa ollutta opettajaa ja oppilasta kuultuaan.
- Osallistumisen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.
- Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

KUOPIO

- Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksesta epäämisen jälkeen.
- Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa lastensuojeluun.
- Epäämisen aikana oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.
- Oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen.
- Oppilaalle laaditaan rehtorin määrittelemällä kokoonpanolla suunnitelma loppupäivän opintojen suorittamiseksi ja opetukseen palaamisen tukemiseksi.
- Opetuksen epääminen kirjataan.

9 Esineiden tai aineiden haltuunotto (perusopetuslaki 36 d §, 36 f §)
Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen (perusopetuslaki 36 g §)

- Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.
- Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.
- Esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä.
- Oppilaalta haltuun otettu tupakkatuote, alkoholi, teräase tai muu vaarallinen esine tai aine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian.
- Vaaralliset esineet ja aineet, joita huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa, luovutetaan poliisille. Huumeet, ampuma-aseet, aseen osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan aina välittömästi poliisille.
- Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään lukitussa tilassa.
- Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se hävitetään.
- Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan.

10 Tavaroiden tarkastaminen (perusopetuslaki 36 e § ja 36 f §)

- Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä.
- Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy.
- Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.
- Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä

opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

- Tavaroiden tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle.
- Tavaroiden tarkastaminen kirjataan.

8 Suunnitelmasta tiedottaminen ja yhteistyö

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kasvatuksellisista ja kurinpidollisesti toimista sekä turvaamistoimenpiteistä tiedotetaan koulun henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia.

Uusi henkilökunta perehdytetään ja suunnitelma käydään lukuvuoden alussa läpi henkilökunnan kanssa.

Huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia määrättäessä.

Koulu tekee yhteistyötä eri viranomaistahojen kuten opiskeluhuoltopalvelujen, lastensuojelun, sosiaalihuollon, nuorisotyön ja poliisin kanssa.

9 Seuranta

Koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä seuraa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskevan suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta koulussa. Lisäksi kouluissa seurataan ja arvioidaan suunnitelmaa lukuvuosittain koulussa tehtävän laadunarviointityön sekä lukuvuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä.

Liite 1. Menettelytavat

Menettelytavat määrättäessä kasvatuksellisia toimia (1-2), kurinpitotoimia (3-6) sekä turvaamistoimenpiteitä (7-10):

Toimenpide	Päätöksen tekijä	Oppilaan kuuleminen	Huoltajan kuuleminen	Ilmoitus huoltajalle	Hallinto-päätös	Kirjaus
1 Kasvatuskeskustelu	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä (Wilma)
2 Siivousvelvoite	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Ei
3 Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
4 Jälki-istunto	Rehtori tai opettaja	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä (Wilma)
5 Kirjallinen varoitus	Rehtori	Kyllä	Kyllä*	Ei	Kyllä (D10)	Ei

KUOPIO

6 Määräaikainen erottaminen	Sivistyslautakunta	Kyllä	Kyllä*	Ei	Kyllä (D10)	Ei
7 Määrääminen poistumaan tai poistaminen luokasta tai tilasta	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä** (Wilma tuntim.)
8 Opetukseen osallistumisen epääminen	Rehtori	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä
9 Esineiden tai aineiden haltuunotto	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä** (Wilma)
10 Tavaroiden tarkistaminen	Rehtori tai opettaja	Ei	Ei	Kyllä	Ei	Kyllä (Wilma)

* Ennen kurinpitotoimesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi (kuulemismenettely).

** Lisäksi voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 185 044
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7